

પરિપત્ર - વર્ગબઢતી

વર્ષ : 2018-19

ક્રમાંક:-મઉમશબ/સંશોધન/૨૦૧૮/૪૧૮૬-૪૨૧૬
ગુજરાત માધ્યમિક અને
ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ,
સેક્ટર-૧૦ બી, જૂના સચિવાલય પાસે,
ગાંધીનગર. તા. ૨૭/૦૮/૨૦૧૮

પ્રતિ,
જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી, (તમામ)
ગુજરાત રાજ્ય.

વિષય:- શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૮-૧૯થી અમલી બનતા ધોરણ-૯ અને ધોરણ-૧૧
(વિજ્ઞાન પ્રવાહ)ના વર્ગબઢતીના સુધારેલા નિયમો.

સંદર્ભ:- ગુ. મા. ઉ. મા. શિ. બોર્ડની તા.૧૬/૦૮/૨૦૧૮ના રોજ મળેલ શૈક્ષણિક
સમિતિના ઠરાવ ક્રમાંક:૮૭/૨૦૧૮.

ઉપરોક્ત વિષય અને સંદર્ભ અન્વયે જણાવવાનું કે, ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડની શૈક્ષણિક સમિતિએ ઠરાવ ક્રમાંક:૮૭/૨૦૧૮ થી ધોરણ ૯ અને ધોરણ-૧૧(વિજ્ઞાન પ્રવાહ)ના સુધારેલા વર્ગબઢતીના નિયમો મંજૂર કરેલ છે. જે આ સાથે સામેલ છે. આ નિયમો ચાલુ શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૮-૧૯થી ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ અધિનિયમ, ૧૯૭૨ના સેક્શન ૧૭(૧૦) અન્વયે ગુ. મા. ઉ. મા. શિ. બોર્ડની માન્યતા ધરાવતી તમામ માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓએ લાગુ પાડવાના રહેશે. આ અગાઉના ધોરણ ૯ અને ધોરણ-૧૧(વિજ્ઞાન પ્રવાહ)ના વર્ગબઢતીના નિયમો રદ કરવામાં આવે છે.

ધોરણ-૧૧ વિજ્ઞાન પ્રવાહ સિવાયના અન્ય પ્રવાહો માટે અત્રેના તા.૨૭/૦૮/૨૦૧૬ના પત્ર દ્વારા જણાવેલ ધોરણ-૧૧ના વર્ગબઢતીના નિયમો યથાવત રહે છે. જેમાં કોઈ ફેરફાર કરેલ નથી. જેની નોંધ લેવા વિનંતી.

આપના તાબાની તમામ શાળાઓને સુધારેલા વર્ગબઢતીના નિયમો જાણ તથા અમલ સારું મોકલી આપશો.

(બી.એન.રાજગોર)

સંયુક્ત નિયામક

ગુજરાત માધ્યમિક અને

ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ,

ગાંધીનગર.

બિડાણ: સુધારેલા વર્ગબઢતીના નિયમો

નકલ સવિનય રવાના :-

- માન. અધ્યક્ષશ્રી, ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર.
- ખાસ ફરજ પરના અધિકારીશ્રી, ગુ. મા. ઉ. મા. શિક્ષણ બોર્ડ, વડોદરા.

નકલ રવાના :-

- સચિવશ્રી, ગુ. મા. ઉ. મા. શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર.
- પરીક્ષા સચિવશ્રી(વિજ્ઞાન પ્રવાહ/ સામાન્ય પ્રવાહ), ગુ. મા. ઉ. મા. શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર.
- પરીક્ષા સચિવશ્રી(SSC), ગુ. મા. ઉ. મા. શિક્ષણ બોર્ડ, વડોદરા.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

વર્ગ બઢતીના નિયમો: ધોરણ-૦૯

જૂન-૨૦૧૮ થી અમલ

નિયમ-૧	દરેક રજીસ્ટર્ડ માધ્યમિક શાળાએ દરેક સત્રમાં એક પરીક્ષા બોર્ડ સૂચવે તે તારીખ પ્રમાણે અને વાર્ષિક પરીક્ષા એપ્રિલ માસમાં બોર્ડ સૂચવે તે તારીખ પ્રમાણે લેવાની રહેશે.
નિયમ-૨	<p>રજીસ્ટર્ડ માધ્યમિક શાળાઓએ વર્ષ દરમ્યાન લેવાની પરીક્ષાઓના પ્રશ્નપત્રો તૈયાર કરવા માટે બોર્ડ દ્વારા સૂચવવામાં આવેલ વિષયવાર પ્રશ્નપત્રનાં પરિરૂપને અનુસરીને પ્રશ્નપત્ર તૈયાર કરવાના રહેશે.</p> <p>અ) પ્રથમ પરીક્ષા માટે ૫૦ ગુણના પ્રશ્નપત્રમાં પ્રથમ પરીક્ષા સુધીના અભ્યાસક્રમમાંથી પ્રશ્નો પૂછવાના રહેશે.</p> <p>બ) બીજી પરીક્ષા માટે ૫૦ ગુણના પ્રશ્નપત્રમાં પ્રથમ પરીક્ષા સુધીના અભ્યાસક્રમમાંથી ૧૫ ગુણ(૩૦%)નાં પ્રશ્નો પૂછવા અને પ્રથમ પરીક્ષાથી બીજી પરીક્ષા સુધી થયેલ અભ્યાસક્રમમાંથી ૩૫ ગુણ(૭૦%) પ્રશ્નો પૂછવાના રહેશે.</p> <p>ક) વાર્ષિક પરીક્ષા માટે ૮૦ ગુણના પ્રશ્નપત્રમાં સમગ્ર અભ્યાસક્રમમાંથી પ્રશ્નપત્રો તૈયાર કરવાના રહેશે.</p>
નિયમ-૩	દરેક રજીસ્ટર્ડ માધ્યમિક શાળાએ વર્ષ દરમ્યાન વાર્ષિક પરીક્ષા સહિતની ત્રણ પરીક્ષાઓ સ્વાસ્થ્ય અને શારીરિક શિક્ષણ, ચિત્રકામ, સંગીત, સીવણ અને ભરત, કમ્પ્યુટર અધ્યયન જેવા વિષયો સિવાયના સૈદ્ધાંતિક વિષયો જેવા કે ગુજરાતી, હિન્દી, અંગ્રેજી, સંસ્કૃત, અન્ય ભાષા, ગણિત, વિજ્ઞાન, સામાજિક વિજ્ઞાન વગેરે માટે લેવાની રહેશે. દરેક વિદ્યાર્થીએ બઢતી મેળવવા માટે આ ત્રણ પરીક્ષાઓ પૈકી બે પરીક્ષાઓ આપવી ફરજિયાત રહેશે. પાસ થવા માટે દરેક પરીક્ષાર્થીએ જે તે વિષયમાં ઓછામાં ઓછા ૩૩% ગુણ મેળવવાના રહેશે. બઢતી મેળવવાના વિષયમાં દરેક પરીક્ષાર્થીએ જે તે વિષયમાં ઓછામાં ઓછા ૨૫% ગુણ મેળવવાના રહેશે. દરેક વિષયની પરીક્ષા ફરજિયાત રહેશે.
નિયમ-૪	<p><u>સૈદ્ધાંતિક વિષયો માટે :-</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • પ્રથમ પરીક્ષા -૫૦ ગુણ (સમય - ૨ કલાક) • દ્વિતીય પરીક્ષા -૫૦ ગુણ (સમય - ૨ કલાક) • વાર્ષિક પરીક્ષા-૮૦ ગુણ (સમય - ૩ કલાક) • આંતરિક મૂલ્યાંકન-૨૦ ગુણ

	<p>આંતરિક મૂલ્યાંકનનું વર્ગીકરણ નીચે મુજબનું રહેશે.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>૫ ગુણ- પ્રથમ સત્રની સામયિક કસોટી (પીરીયોડીક ટેસ્ટ):</u> પ્રથમ સત્રમાં શાળાએ પોતાની અનુકૂળતા મુજબ ૨૫ ગુણની એક સામયિક કસોટી (પીરીયોડીક ટેસ્ટ) લેવાની રહેશે. જેનું ૫ ગુણમાં રૂપાંતર કરવાનું રહેશે. • <u>૫ ગુણ- દ્વિતીય સત્રની સામયિક કસોટી (પીરીયોડીક ટેસ્ટ):</u> દ્વિતીય સત્રમાં શાળાએ પોતાની અનુકૂળતા મુજબ ૨૫ ગુણની એક સામયિક કસોટી (પીરીયોડીક ટેસ્ટ) લેવાની રહેશે. જેનું ૫ ગુણમાં રૂપાંતર કરવાનું રહેશે. • <u>૫ ગુણ- નોટબુક સબમીશન:</u> વિદ્યાર્થી દ્વારા વર્ષ દરમિયાન તૈયાર કરેલ વર્ગકાર્ય/ગૃહકાર્યની નોટબુકનાં રહેશે. • <u>૫ ગુણ- સબજેક્ટ એનરીયમેન્ટ એક્ટીવીટી:</u> વિષય સંવર્ધન પ્રવૃત્તિ જેવી કે વિજ્ઞાનમાં પ્રાયોગિક કાર્ય, ભાષાઓમાં સ્પીકિંગ-લીસનીંગ ટેસ્ટ/ નિબંધ લેખન કાર્ય, સામાજિક વિજ્ઞાનમાં પ્રોજેક્ટ/ નકશાપોથી, અન્ય વિષયોમાં પ્રોજેક્ટ વગેરે કરવાના રહેશે. જેનો ગુણભાર ૫ ગુણ રહેશે. <p><u>નોંધ:</u> રજીસ્ટર્ડ થયેલ સામાન્ય શાળા, ઉત્તર બુનિયાદી અને ટેકનિકલ શાળાઓના સૈદ્ધાંતિક વિષયો માટેનું વર્ગીકરણ ઉપર મુજબ રહેશે તેમજ ઉત્તર બુનિયાદી અને ટેકનિકલ શાળાના ઉદ્યોગ માટે પ્રાયોગિક કાર્ય ૫૦ ગુણનું રહેશે.</p>								
નિયમ-૫	<p>સ્વાસ્થ્ય અને શારીરિક શિક્ષણ, ચિત્રકામ, સંગીત, સીવણ અને ભરત, કમ્પ્યુટર અધ્યયન જેવા વિષયોની વર્ષ દરમિયાન એક જ વાર્ષિક પરીક્ષા લેવાની રહેશે. આ વિષયોનાં ગુણ કુલ ટકાવારીમાં ન ગણવા. આ વિષયોમાં પરિશિષ્ટ-ખમાં દર્શાવ્યા પ્રમાણે ગ્રેડ આપવાનો રહેશે. આ વિષયોનું પરીક્ષાનું માળખું નીચે પ્રમાણે રહેશે.</p> <table border="0"> <tr> <td>સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા</td> <td>- ૪૦ ગુણ</td> </tr> <tr> <td>પ્રાયોગિક પરીક્ષા</td> <td>- ૪૦ ગુણ</td> </tr> <tr> <td>આંતરિક મૂલ્યાંકન (પરિશિષ્ટ-ક પ્રમાણે)</td> <td>- ૨૦ ગુણ</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">કુલ - ૧૦૦ ગુણ</td> </tr> </table>	સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા	- ૪૦ ગુણ	પ્રાયોગિક પરીક્ષા	- ૪૦ ગુણ	આંતરિક મૂલ્યાંકન (પરિશિષ્ટ-ક પ્રમાણે)	- ૨૦ ગુણ	કુલ - ૧૦૦ ગુણ	
સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા	- ૪૦ ગુણ								
પ્રાયોગિક પરીક્ષા	- ૪૦ ગુણ								
આંતરિક મૂલ્યાંકન (પરિશિષ્ટ-ક પ્રમાણે)	- ૨૦ ગુણ								
કુલ - ૧૦૦ ગુણ									
નિયમ-૬	<p>૧. દરેક સૈદ્ધાંતિક વિષયમાં પાસ થવા માટે ૨૦૦ માંથી ૬૬ ગુણ(૩૩%) એટલે કે ૧૦૦ માંથી ૩૩ ગુણ મેળવવાના રહેશે અને વાર્ષિક પરીક્ષાનું પરિણામ ૧૦૦ ગુણના આધારે તૈયાર કરવાના રહેશે. સંગીત, ચિત્રકામ, સ્વાસ્થ્ય અને શારીરિક શિક્ષણ, કમ્પ્યુટર અધ્યયન જેવા વિષયોમાં વાર્ષિક ૧૦૦ ગુણની પરીક્ષામાંથી</p>								

	<p>૩૩% ગુણ મેળવવાનાં રહેશે એટલે કે આ વિષયોમાં વિદ્યાર્થીએ ઓછામાં ઓછો D ગ્રેડ મેળવવાનો રહેશે. આ વિષયોમાં E ગ્રેડ મેળવનાર વિદ્યાર્થી વર્ગબદ્ધતીને પાત્ર રહેશે નહિ.</p> <p>૨. એકંદરે ૩૩% થી વધુ ગુણ મેળવનારને દરેક ટકા દીઠ ૧ ગુણ અને વધુમાં વધુ ૧૫ ગુણની મર્યાદામાં રહીને પાસ થવા માટે ખૂટતા ગુણ આપી શકાશે. આવો લાભ એક કે વધુ વિષયોમાં આપવાનો રહેશે. આ સિદ્ધિ ગુણ કહેવાશે. તેને વત્તા (+) કરી અલગ ગુણ દર્શાવવાના રહેશે. આ રીતે સિદ્ધિ ગુણ મેળવનાર રેન્કને પાત્ર રહેશે.</p> <p>૩. એક કે તેથી વધુ વિષયમાં નાપાસ થનાર વિદ્યાર્થીને ઉપલા ધોરણમાં બદલી મળી શકે તે માટે આચાર્યશ્રી કુલ ૧૦ કૃપા ગુણની મર્યાદામાં ખૂટતા જરૂરી ગુણ આપી શકશે. આ કૃપા ગુણ પણ વત્તા(+) કરી અલગ દર્શાવવાના રહેશે. આવા વિદ્યાર્થી રેન્કને પાત્ર રહેશે નહિ.</p> <p>૪. દરેક વિદ્યાર્થીને વાર્ષિક પરીક્ષામાં સૈદ્ધાંતિક વિષયોમાં કુલ ૨૦૦ ગુણમાંથી ૧૦૦ ગુણમાં રૂપાંતર કર્યા બાદ સિદ્ધિ ગુણ અને કૃપા ગુણ આપવાના રહેશે.</p> <p>૫. દરેક વિદ્યાર્થીને પાસ થવા માટે સિદ્ધિ ગુણ તેમજ કૃપા ગુણ આપવા ફરજિયાત છે.</p> <p>૬. આ રીતે મેળવેલ સિદ્ધિગુણ કે કૃપા ગુણનો કુલ ગુણની ગણતરીમાં સમાવેશ કરવો નહિ.</p>
નિયમ-૭	<p>૧. ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ ધારાની કલમ ૧૭(૬) અન્વયે કોઈ પણ રજિસ્ટર્ડ માધ્યમિક શાળા પરીક્ષા પદ્ધતિ અંગે પ્રયોગ કરવા સ્વતંત્ર છે, પણ તે પરીક્ષા યોજના માટે બોર્ડની પૂર્વ મંજૂરી મેળવવાની રહેશે.</p> <p>૨. કોઈપણ રજિસ્ટર્ડ માધ્યમિક શાળા આ વર્ગબદ્ધતીના નિયમોથી ઊંચી કક્ષાના નિયમો રાખવા ઇચ્છતી હોય તો તે શાળાએ ૩૧ જુલાઈ સુધીમાં બોર્ડની કચેરીને દરખાસ્ત કરવાની રહેશે. અને બોર્ડની પૂર્વ મંજૂરી મેળવીને ઊંચી કક્ષાના નિયમો રાખી શકાશે. આવા નિયમો દાખલ કરતી વખતે શાળાએ તેના વિદ્યાર્થી અને વિદ્યાર્થીઓના વાલીને સમયસર જાણ કરવાની રહેશે.</p> <p>૩. અકસ્માત અથવા માંદગીના ખાસ સંજોગોમાં એક પરીક્ષા ન આપી શકનાર વિદ્યાર્થી બાબત આચાર્યશ્રી નીચેના મુદ્દાઓ ધ્યાનમાં લઈ નિર્ણય કરશે.</p> <p>(૧) આવા વિદ્યાર્થીએ આપેલી અન્ય પરીક્ષામાં મેળવેલ ગુણને ટકામાં રૂપાંતર કરી ગેરહાજર રહેલા પરીક્ષાના ગુણ ગણી નિયમ પ્રમાણે વર્ગ બદ્ધતીને લાયક ગણવો.</p>

	<p>(૨) કોઈ પણ વિદ્યાર્થીની શાળામાં હાજરી ૧૦૦% ફરજિયાત રહેશે.</p> <ul style="list-style-type: none"> • પરંતુ વિદ્યાર્થીઓની માંદગી, કુટુંબમાં શોક, માબાપ અથવા વાલીની એક જગ્યાએથી બીજી જગ્યાએ બદલી અથવા રહેઠાણમાં ફેરફાર જેવા ખાસ સંજોગોમાં નીચે દર્શાવ્યા પ્રમાણે હાજરીની તૂટ મંજૂર કરી શકાશે. • ૧૫ ટકા સુધીની છૂટ આચાર્યશ્રી આપી શકશે. • ૧૫ થી ૨૫ ટકા સુધીની છૂટ જિલ્લાશિક્ષણાધિકારીશ્રી આપી શકશે. (૧૫ ટકાથી વધુ) • ૨૬ ટકા કે તેથી વધુની છૂટ બોર્ડના સચિવશ્રીની પૂર્વ પરવાનગીથી આપી શકાશે. <p>(૩) જો કોઈ વિદ્યાર્થી સમગ્ર પરીક્ષામાં ગેરહાજર ન રહેતા એક કે વધુ વિષયમાં ગેરહાજર હોય તો તે વિષયની વિદ્યાર્થીએ અગાઉ આપેલી પરીક્ષાના ગુણને ટકાવારીમાં રૂપાંતર કરી ગેરહાજર રહેલા વિષયોમાં નિયમ પ્રમાણે વર્ગબદ્ધતીને લાયક ગણવો.</p> <p>૪. શાળામાં શીખવવામાં આવતા બધા જ ફરજિયાત વિષયોને ગણતરીમાં લઈ વર્ગ બદ્ધતી આપવાની રહેશે.</p> <p>૫. જે વિષયોની વર્ષમાં એક જ પરીક્ષા લેવાની જોગવાઈ છે તે વિષયોની પરીક્ષામાં વિદ્યાર્થી અનિવાર્ય કારણસર ગેરહાજર રહે તો તે પરીક્ષાનું પરિણામ આંતરિક ગુણના આધારે કરવું.</p> <p>૬. સ્વાસ્થ્ય અને શારીરિક શિક્ષણ વિષયમાંથી જે પરીક્ષાર્થીને પ્રાયોગિક પરીક્ષામાં મુક્તિ મળી હોય તેવા પરીક્ષાર્થીની પરીક્ષા લેવાની રહેશે નહિ. પરંતુ તેને સૈદ્ધાંતિક અને આંતરિક ગુણના આધારે ૧૦૦ ગુણમાંથી રૂપાંતરિત કરવા.</p> <p>૭. માંદગી સબબ(Medical Ground) કોઈ એક વિષય કે કોઈ એક પરીક્ષા ન આપી શકનાર વિદ્યાર્થી વર્ગ બદ્ધતી મેળવે તો તે રેન્કને પાત્ર રહેશે નહીં.</p> <p>૮. “કોઈ એક પરીક્ષા કે એક વિષયની પરીક્ષા ન આપી શકનાર વિદ્યાર્થી જો શાળાની પૂર્વ મંજૂરીથી રાજ્ય કે રાષ્ટ્રની પ્રવૃત્તિમાં ભાગ લેવા માટે ગયેલ હોય તો તેવા વિદ્યાર્થીઓને નિયમાનુસાર વર્ગબદ્ધતી આપવી” જે રેન્કને પાત્ર રહેશે.</p> <p>૯. આચાર્યશ્રી જરૂર પડે તો પોતે કે વિષયના નિષ્ણાંત પાસે શિક્ષકોએ તપાસેલી ઉત્તરવહીનું મોડરેશન કરી/કરાવી શકશે.</p> <p>૧૦. તમામ પરીક્ષાર્થીઓની ઉત્તરવહીઓ વિદ્યાર્થીઓ તેમજ વાલીઓને બતાવવાની રહેશે.</p>
નિયમ-૮	<p>ધોરણ-૧૦/૧૨ની જાહેર પરીક્ષામાં જે પ્રમાણે દિવ્યાંગ બાળકોને બોર્ડ દ્વારા છૂટછાટ આપવામાં આવી છે, તેવી જ છૂટછાટ ધોરણ-૯ની શાળાકીય પરીક્ષામાં પણ આપવાની રહેશે.</p>

પરિશિષ્ટ-ક

સંગીત, ચિત્રકામ, સ્વાસ્થ્ય અને શારીરિક શિક્ષણ, કમ્પ્યુટર અધ્યયનનું આંતરિક મૂલ્યાંકન

ક્રમ	વિષય	વર્ગીકરણના મુદ્દાઓ	ગુણભાર	કુલ ગુણ
૧	સંગીત	૧. ગૃહ કાર્ય/વર્ગ કાર્ય ૨. પ્રાયોગિક કાર્ય/પ્રોજેક્ટ કાર્ય (વર્ષ દરમ્યાનનું)	૧૦ ૧૦	૨૦
૨	ચિત્રકામ	૧. ગૃહ કાર્ય/વર્ગ કાર્ય ૨. ચિત્રપોથી/પ્રોજેક્ટ કાર્ય (વર્ષ દરમ્યાનનું)	૧૦ ૧૦	૨૦
૩	સ્વાસ્થ્ય અને શારીરિક શિક્ષણ	૧. ગૃહ કાર્ય/વર્ગ કાર્ય ૨. મેદાન પરનું કાર્ય /પ્રોજેક્ટ કાર્ય (વર્ષ દરમ્યાનનું)	૧૦ ૧૦	૨૦
૪	કમ્પ્યુટર અધ્યયન	૧. ગૃહ કાર્ય/વર્ગ કાર્ય ૨. પ્રાયોગિક કાર્ય/પ્રોજેક્ટ કાર્ય (વર્ષ દરમ્યાનનું)	૧૦ ૧૦	૨૦

ઉત્તર બુનિયાદી અને ટેકનીકલ શાળાઓ માટે:

ક્રમ	વિગત	ગુણ
૧	પ્લોટ અને જોબવર્ક	૦૬
૨	ઝડપ અને સુઝ	૦૬
૩	વર્કશોપ (ગૌશાળા)	૦૬
૪	પ્રયોગપોથી/જર્નલ	૦૬
૫	પ્રાયોગિક કાર્ય/પ્રોજેક્ટ કાર્ય	૦૬
	કુલ ગુણ	૩૦

પરિશિષ્ટ- ખ

<u>ગ્રેડ વર્ગીકરણ</u>	
ગુણ	ગ્રેડ
૯૧ થી ૧૦૦	A+
૮૧ થી ૯૦	A
૭૧ થી ૮૦	B+
૬૧ થી ૭૦	B
૫૧ થી ૬૦	C+
૪૧ થી ૫૦	C
૩૩ થી ૪૦	D
૩૩ થી ઓછા	E

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

વર્ગ બઢતીના નિયમો: ધોરણ-૧૧(વિજ્ઞાન પ્રવાહ)

જૂન-૨૦૧૮ થી અમલ

નિયમ-૧	દરેક રજીસ્ટર્ડ ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળા(વિજ્ઞાન પ્રવાહ)એ દરેક સત્રમાં એક પરીક્ષા બોર્ડ સૂચવે તે તારીખ પ્રમાણે અને વાર્ષિક પરીક્ષા એપ્રિલ માસમાં બોર્ડ સૂચવે તે તારીખ પ્રમાણે લેવાની રહેશે.
નિયમ-૨	<p>રજીસ્ટર્ડ ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓ (વિજ્ઞાન પ્રવાહ) એ વર્ષ દરમ્યાન લેવાની પરીક્ષાઓના પ્રશ્નપત્રો તૈયાર કરવા માટે બોર્ડ દ્વારા સૂચવવામાં આવેલ વિષયવાર પ્રશ્નપત્રનાં પરિરૂપને અનુસરીને પ્રશ્નપત્ર તૈયાર કરવાના રહેશે.</p> <p>અ) પ્રથમ પરીક્ષા માટે ૫૦ ગુણના પ્રશ્નપત્રમાં પ્રથમ પરીક્ષા સુધીના અભ્યાસક્રમમાંથી પ્રશ્નો પૂછવાના રહેશે.</p> <p>બ) બીજી પરીક્ષા માટે ૫૦ ગુણના પ્રશ્નપત્રમાં પ્રથમ પરીક્ષા સુધીના અભ્યાસક્રમમાંથી ૧૫ ગુણ(૩૦%)નાં પ્રશ્નો પૂછવા અને પ્રથમ પરીક્ષાથી બીજી પરીક્ષા સુધી થયેલ અભ્યાસક્રમમાંથી ૩૫ ગુણ(૭૦%) પ્રશ્નો પૂછવાના રહેશે.</p> <p>ક) વાર્ષિક પરીક્ષા માટે ૮૦ ગુણના પ્રશ્નપત્રમાં સમગ્ર અભ્યાસક્રમમાંથી પ્રશ્નપત્રો તૈયાર કરવાના રહેશે.</p> <p>ડ) વાર્ષિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા ભૌતિક વિજ્ઞાન, રસાયણ વિજ્ઞાન, જીવવિજ્ઞાન તેમજ કમ્પ્યુટર અધ્યયનમાં ૫૦ ગુણની લેવાની રહેશે. આ પરીક્ષા બોર્ડ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવેલ પ્રાયોગિક પરીક્ષાના માળખા પ્રમાણે લેવાની રહેશે.</p>
નિયમ-૩	<p>દરેક રજીસ્ટર્ડ ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળા (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)એ વર્ષ દરમ્યાન વાર્ષિક પરીક્ષા સહિતની ત્રણ પરીક્ષાઓ નીચે દર્શાવેલા વિષયો માટે લેવાની રહેશે. દરેક વિદ્યાર્થીએ બઢતી મેળવવા માટે આ ત્રણ પરીક્ષાઓ પૈકી બે પરીક્ષાઓ આપવી ફરજિયાત રહેશે. પાસ થવા માટે દરેક પરીક્ષાર્થીએ જે તે વિષયમાં ઓછામાં ઓછા ૩૩% ગુણ મેળવવાના રહેશે. બઢતી મેળવવાના વિષયમાં દરેક પરીક્ષાર્થીએ જે તે વિષયમાં ઓછામાં ઓછા ૨૫% ગુણ મેળવવાના રહેશે. દરેક વિષયની પરીક્ષા ફરજિયાત રહેશે.</p> <p><u>જૂથ-૧:</u></p> <p>૧. અંગ્રેજી (પ્રથમ ભાષા/દ્વિતીય ભાષા)</p> <p><u>જૂથ-૨: કોઈ એક વિષય</u></p> <p>૧. ગુજરાતી (પ્રથમ ભાષા/દ્વિતીય ભાષા)</p> <p>૨. હિન્દી (પ્રથમ ભાષા/દ્વિતીય ભાષા)</p> <p>૩. સંસ્કૃત/ફારસી/અરબી/પ્રાકૃત</p> <p>૪. મરાઠી</p>

	<p>૫. ઉર્દુ</p> <p>૬. સિંધી</p> <p>૭. કમ્પ્યુટર અધ્યયન</p> <p><u>જૂથ-૩:</u></p> <p>ગુપ-A : ગણિત, રસાયણ વિજ્ઞાન, ભૌતિક વિજ્ઞાન</p> <p>ગુપ-B : જીવ વિજ્ઞાન, રસાયણ વિજ્ઞાન, ભૌતિક વિજ્ઞાન</p> <p>ગુપ-AB : ગણિત, જીવ વિજ્ઞાન, રસાયણ વિજ્ઞાન, ભૌતિક વિજ્ઞાન</p>
નિયમ-૪	<p><u>સૈદ્ધાંતિક વિષયો માટે :-</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • પ્રથમ પરીક્ષા -૫૦ ગુણ (સમય - ૨ કલાક) • દ્વિતીય પરીક્ષા-૫૦ ગુણ (સમય - ૨ કલાક) • વાર્ષિક પરીક્ષા-૮૦ ગુણ (સમય - ૩ કલાક) • આંતરિક મૂલ્યાંકન-૨૦ ગુણ • વાર્ષિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા ભૌતિક વિજ્ઞાન, રસાયણ વિજ્ઞાન, જીવવિજ્ઞાન તેમજ કમ્પ્યુટર અધ્યયનમાં ૫૦ ગુણની લેવાની રહેશે. <p>આંતરિક મૂલ્યાંકનનું વર્ગીકરણ નીચે મુજબનું રહેશે.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>૫ ગુણ-પ્રથમ સત્ર -સામયિક કસોટી (પીરીયોડીક ટેસ્ટ):</u> પ્રથમ સત્રમાં શાળાએ પોતાની અનુકૂળતા મુજબ ૨૫ ગુણની એક સામયિક કસોટી (પીરીયોડીક ટેસ્ટ)લેવાની રહેશે. જેનું ૫ ગુણમાં રૂપાંતર કરવાનું રહેશે. • <u>૫ ગુણ-દ્વિતીય સત્ર - સામયિક કસોટી (પીરીયોડીક ટેસ્ટ):</u> દ્વિતીય સત્રમાં શાળાએ પોતાની અનુકૂળતા મુજબ ૨૫ ગુણની એક સામયિક કસોટી (પીરીયોડીક ટેસ્ટ) લેવાની રહેશે. જેનું ૫ ગુણમાં રૂપાંતર કરવાનું રહેશે. • <u>૫ ગુણ- નોટબુક સબમીશન:</u> વિદ્યાર્થી દ્વારા વર્ષ દરમિયાન તૈયાર કરેલ વર્ગકાર્ય/ગૃહકાર્યની નોટબુકનાં રહેશે. • <u>૫ ગુણ-સબજેક્ટ એનરીયમેન્ટ એક્ટીવીટી:</u> વિષય સંવર્ધન પ્રવૃત્તિ જેવી કે ભૌતિક વિજ્ઞાન, રસાયણ વિજ્ઞાન, જીવવિજ્ઞાન, ગણિત તેમજ કમ્પ્યુટર અધ્યયનમાં પ્રોજેક્ટ/એસાઇનમેન્ટ, ભાષાઓમાં સ્પીકિંગ-લીસનીંગ ટેસ્ટ/નિબંધ લેખન વગેરે રહેશે. જેનો ગુણભાર ૫ ગુણ રહેશે.
નિયમ-૫	<p>૧. દરેક સૈદ્ધાંતિક વિષયમાં પાસ થવા માટે ૨૦૦ માંથી ૬૬ ગુણ(૩૩%) એટલે કે ૧૦૦ માંથી ૩૩ ગુણ મેળવવાના રહેશે અને વાર્ષિક પરીક્ષાનું પરિણામ ૧૦૦ ગુણના આધારે બનાવવાનું રહેશે.</p> <p>૨. પ્રાયોગિક પરીક્ષામાં પાસ થવા માટે ૫૦ માંથી ૧૭ ગુણ મેળવવાના રહેશે.</p> <p>૩. એકદરે ૩૩% થી વધુ ગુણ મેળવનારને દરેક ટકા દીઠ ૧ ગુણ અને વધુમાં વધુ ૧૫ ગુણની મર્યાદામાં રહીને પાસ થવા માટે ખૂટતા ગુણ આપી શકાશે. આવો</p>

	<p>લાભ એક કે વધુ વિષયોમાં આપવાનો રહેશે. આ સિદ્ધિ ગુણ કહેવાશે. તેને વત્તા (+) કરી અલગ ગુણ દર્શાવવાના રહેશે. આ રીતે સિદ્ધિ ગુણ મેળવનાર રેન્કને પાત્ર રહેશે.</p> <p>૪. એક કે તેથી વધુ વિષયમાં નાપાસ થનાર વિદ્યાર્થીને ઉપલા ધોરણમાં બઢતી મળી શકે તે માટે આચાર્યશ્રી કુલ ૧૦ કૃપા ગુણની મર્યાદામાં ખૂટતા જરૂરી ગુણ આપી શકાશે. આ કૃપા ગુણ પણ વત્તા(+) કરી અલગ દર્શાવવાના રહેશે. આવા વિદ્યાર્થી રેન્કને પાત્ર રહેશે નહિ.</p> <p>૫. દરેક વિદ્યાર્થીને વાર્ષિક પરીક્ષામાં દરેક વિષયમાં કુલ ૨૦૦ ગુણમાંથી ૧૦૦ ગુણમાં રૂપાંતર કર્યા બાદ સિદ્ધિ ગુણ અને કૃપા ગુણ આપવાના રહેશે.</p> <p>૬. દરેક વિદ્યાર્થીને પાસ થવા માટે સિદ્ધિ ગુણ તેમજ કૃપા ગુણ આપવા ફરજિયાત છે.</p> <p>૭. આ રીતે મેળવેલ સિદ્ધિગુણ કે કૃપા ગુણનો કુલ ગુણની ગણતરીમાં સમાવેશ કરવો નહિ.</p>
નિયમ-૬	<p>૧. ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ ધારાની કલમ ૧૭(૬) અન્વયે કોઈ પણ રજિસ્ટર્ડ ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળા પરીક્ષા પદ્ધતિ અંગે પ્રયોગ કરવા સ્વતંત્ર છે. પણ તે પરીક્ષા યોજના માટે બોર્ડની પૂર્વ મંજૂરી મેળવવાની રહેશે.</p> <p>૨. કોઈપણ રજિસ્ટર્ડ ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળા આ વર્ગબઢતીના નિયમોથી ઉંચી કક્ષાના નિયમો રાખવા ઇચ્છતી હોય તો તે શાળાએ ૩૧ જુલાઈ સુધીમાં બોર્ડની કચેરીને દરખાસ્ત કરવાની રહેશે. અને બોર્ડની પૂર્વ મંજૂરી મેળવીને ઊંચી કક્ષાના નિયમો રાખી શકાશે. આવા નિયમો દાખલ કરતી વખતે શાળાએ તેના વિદ્યાર્થી અને વિદ્યાર્થીઓના વાલીને સમયસર જાણ કરવાની રહેશે.</p> <p>૩. અકસ્માત અથવા માંદગીના ખાસ સંજોગોમાં એક પરીક્ષા ન આપી શકનાર વિદ્યાર્થી બાબત આચાર્યશ્રી નીચેના મુદ્દાઓ ધ્યાનમાં લઈ નિર્ણય કરશે.</p> <p>(૧) આવા વિદ્યાર્થીએ આપેલી અન્ય પરીક્ષામાં મેળવેલ ગુણને ટકામાં રૂપાંતર કરી ગેરહાજર રહેલા પરીક્ષાના ગુણ ગણી નિયમ પ્રમાણે વર્ગ બઢતીને લાયક ગણવો.</p> <p>(૨) કોઈ પણ વિદ્યાર્થીની શાળામાં હાજરી ૧૦૦% ફરજિયાત રહેશે.</p> <ul style="list-style-type: none"> • પરંતુ વિદ્યાર્થીઓની માંદગી, કુટુંબમાં શોક, માબાપ અથવા વાલીની એક જગ્યાએથી બીજી જગ્યાએ બદલી અથવા રહેઠાણમાં ફેરફાર જેવા ખાસ સંજોગોમાં નીચે દર્શાવ્યા પ્રમાણે હાજરીની તૂટ મંજૂર કરી શકાશે. • ૧૫ ટકા સુધીની છૂટ આચાર્યશ્રી આપી શકશે. • ૧૬ થી ૨૫ ટકા સુધીની છૂટ જિલ્લાશિક્ષણાધિકારીશ્રી આપી શકશે. (૧૫ ટકાથી વધુ) • ૨૬ ટકા કે તેથી વધુની છૂટ બોર્ડના સચિવશ્રીની પૂર્વ પરવાનગીથી આપી શકાશે.

	<p>(૩) જો કોઈ વિદ્યાર્થી સમગ્ર પરીક્ષામાં ગેરહાજર ન રહેતા એક કે વધુ વિષયમાં ગેરહાજર હોય તો તે વિષયની વિદ્યાર્થીએ અગાઉ આપેલી પરીક્ષાના ગુણને ટકાવારીમાં રૂપાંતર કરી ગેરહાજર રહેલા વિષયોમાં નિયમ પ્રમાણે વર્ગબઢતીને લાયક ગણવો.</p> <p>૪. શાળામાં શીખવવામાં આવતા બધા જ ફરજિયાત વિષયોને ગણતરીમાં લઈ વર્ગ બઢતી આપવાની રહેશે.</p> <p>૫. જે વિષયોની વર્ષમાં એક જ પરીક્ષા લેવાની જોગવાઈ છે તે વિષયોની પરીક્ષામાં વિદ્યાર્થી અનિવાર્ય કારણસર ગેરહાજર રહે તો તે પરીક્ષાનું પરિણામ આંતરિક ગુણના આધારે કરવું.</p> <p>૬. માંદગી સબબ(Medical Ground) કોઈ એક વિષય કે કોઈ એક પરીક્ષા ન આપી શકનાર વિદ્યાર્થી વર્ગ બઢતી મેળવે તો તે રેન્કને પાત્ર રહેશે નહીં.</p> <p>૭. “કોઈ એક પરીક્ષા કે એક વિષયની પરીક્ષા ન આપી શકનાર વિદ્યાર્થી જો શાળાની પૂર્વ મંજૂરીથી રાજ્ય કે રાષ્ટ્રની પ્રવૃત્તિમાં ભાગ લેવા માટે ગયેલ હોય તો તેવા વિદ્યાર્થીઓને નિયમાનુસાર વર્ગબઢતી આપવી” જે રેન્કને પાત્ર રહેશે.</p> <p>૮. આચાર્યશ્રી જરૂર પડે તો પોતે કે વિષયના નિષ્ણાંત પાસે શિક્ષકોએ તપાસેલી ઉત્તરવહીનું મોડરેશન કરી/કરાવી શકશે.</p> <p>૯. તમામ પરીક્ષાર્થીઓની ઉત્તરવહીઓ વિદ્યાર્થીઓ તેમજ વાલીઓને બતાવવાની રહેશે.</p>
નિયમ-૭	<p>ઘોરણ-૧૦/૧૨ની જાહેર પરીક્ષામાં જે પ્રમાણે દિવ્યાંગ બાળકોને બોર્ડ દ્વારા છૂટછાટ આપવામાં આવી છે, તેવી જ છૂટછાટ ઘોરણ-૧૧ની શાળાકીય પરીક્ષામાં પણ આપવાની રહેશે.</p>